

REPORTATGE

Tot i que la història de la Ràpita es remunta segles enrere, la identitat del poble que coneixem avui dia va començar a forjar-se durant el primer terç del segle xx. Fou en aquesta època que la població experimentà un fort creixement, empès per mariners i pagesos, i van aparèixer moltes entitats que van ser clau en el seu desenvolupament.

Entre mariners i pagesos, la Ràpita

La introducció del cultiu de l'arròs al delta de l'Ebre va ser un dels principals motors de canvi de la població de la Ràpita. / CEDIDA

La Ràpita L.B.

Muletes que descarreguen peix a la plàtja, tràfec de carros carregats d'arròs, dones venent peix o apedagant xarxes, xiquets que juguen al carrer... Així era el dia a dia de la Ràpita del primer terç del segle xx. **"Aquests primers trenta anys del segle xx van ser una època de molts canvis al poble i es van asentar les bases de la Ràpita que coneixem avui dia"**, explica Antoni Cartes, director tècnic d'Orígens. Amb la introducció del cultiu de l'arròs i l'arribada d'immigrants d'altres zones, la Ràpita, com va passar també a Amposta, va créixer molt. A més, la navegació fluvial i la pesca al riu ja des de finals del s.xix anaven a menys i molts pescadors es van quedar a viure a la Ràpita. Amb el creixement demogràfic van aparèixer les

ÈPOCA DE CANVIS

Amb la introducció del cultiu de l'arròs i l'arribada d'immigrants, la Ràpita experimentà un fort creixement demogràfic a principis del s. xx

primeres escoles -la del Pòsit i la de les Carmelites-, van nàixer entitats com la confraria de pescadors (1919) o les primeres agrupacions musicals. L'any 1916 va arribar el telègraf, el 1919 l'electricitat i a principis dels anys 30 va començar a arribar l'aigua corrent al poble.

Amb la I Guerra Mundial el comerç de cabotatge va créixer molt a la Ràpita. Espanya s'havia declarat neutra i el comerç d'arròs va augmentar moltíssim. **"Aquí arribaven vaixells a carregar arròs per abastir els països europeus que es trobaven en guerra"**. A més, s'exportava molta

sal de les salines de la Punta de la Banya. **"Això va fer que hi hagués molta gent que s'hi dedicàssin -explica Cartes-. Des dels que construïen o reparaven les barques, als que carregaven i descarregaven l'arròs amb els pailebots, la tripulació dels vaixells o els consignataris que negociaven la venda i el transport de l'arròs"**.

ACTIVITAT ARRAN DE MAR Tota l'activitat vinculada al comerç d'arròs i de sal, es sumava a l'activitat marítima, muletes que traginaven peix, subhastes, dones que reparaven xar-

xes. **"Cal tindre en compte que tot això passava arran de mar, ja que la fisonomia del barri del Xicaco era molt diferent a com la coneixem ara"**, insisteix Cartes. A principis del segle xx la façana marítima estava on ara trobem el carrer Sant Rafel. No hi havia ni rastre del port actual. Les primeres dessecacions es van fer a partir dels anys 20 i el primer port no es va construir fins al 1927. De fet el primer espigó encara es conserva avui dia i és el que molts rapitencs coneixen com "la punta vella". Als anys 40 hi va haver una nova ampliació i no va ser fins al 1968 que es va inaugurar l'actual port pesquer. Així, a principis del segle passat, com que no hi havia port, els vaixells fondejaven al mig de la badia i s'anava a buscar la càrrega en muletes.

Entre pescadors i pagesos, el barri del Xicaco, situat a primera línia de

El col·lectiu mariner generava moltíssima activitat s.xx la població encara no tenia port i el peix i les muletes. A la imatge de baix podem veure un grup